

ARBOPLAN 2023

van

Stichting Natuurbeheer Waalbos

Samensteller:

Handtekening:

Datum:

C.P. Groshart

1 /7/2023

Datum van ingang: 1/1/2023

Versie: 1 juli 2023

Inhoud:

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding voor dit plan van aanpak.....	4
1.2	Doel van dit plan	4
1.3	Doel van de Stichting.....	4
1.4	Werkzaamheden	4
2	Organisatie.....	4
2.1	Vrijwilligerscoördinator.....	4
2.2	Natuurwerkdag coördinator.....	5
2.3	Onderhoudscommissie	5
2.4	Planning	5
3	Risico-inventarisatie RI&E (bijlage 11)	6
4	Begeleiding en toezicht tijdens werkzaamheden	6
5	Specifieke eisen bosmaaien en kettingzagen.....	8
5.1	Bosmaaien.....	8
5.2	Kettingzagen.....	9
6	Instructie, scholing en cursussen.....	10
6.1	Veiligheidsinstructies	10
6.2	Verplichte scholing.....	11
6.3	Informatiebijeenkomsten.....	11
6.4	Cursussen	11
7	Onderhoud en keuring van materiaal, gereedschappen en PBM's.....	11
7.1	Wie is verantwoordelijk voor het onderhoud, opslag en vervanging	11
7.2	Welke werkzaamheden worden uitgevoerd m.b.t. onderhoud	12
8	Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's).....	12
8.1	Verplicht te gebruiken PBM's	12
8.2	Instructie over het gebruik van PBM's.....	12
8.3	Aanschaf, onderhoud en vervanging van PBM's	12
8.4	EHBO toevoegen.....	13
9	Registratie.....	13
10	Arbo evaluatie.....	13
11	Melding (bijna)ongevallen.....	13
12	Overzicht handboeken en bijlagen.....	13
12.1	Handboeken	13
12.2	Bijlagen	13
13	Adressen incl. telefoonnummers	14
13.1	Adressen vrijwilligers.....	14
13.2	Adressen diverse instanties	14

1 Inleiding

1.1 Aanleiding voor dit plan van aanpak

Met het invoeren van de Arbowet dienen ook de vrijwilligersgroepen de werkzaamheden op een zo'n veilig mogelijke manier te verrichten. Dit plan is opgesteld om de kwaliteit van het vrijwillig landschapsbeheer te verbeteren dit op een veilige manier te realiseren. Hiermee wil de Stichting Natuurbeheer Waalbos gevolg geven aan de eisen die de Arbowet stelt. De groepscoördinator is tevens Arbo-coördinator en heeft het handboek "Arbo in het Nederlandse landschap" ontvangen en op basis hiervan de risico's van de werkzaamheden geïnventariseerd.

1.2 Doel van dit plan

Dit plan is bedoeld om de risico's, die doormiddel van de RI&E in beeld zijn gebracht, beheersbaar te maken en daarmee ongevallen te voorkomen. Met dit plan van aanpak wil de Stichting tevens voldoen aan de verplichtingen die de Arbowet stelt aan de uitvoering van vrijwillig landschapsbeheer.

1.3 Doel van de Stichting

Staatsbosbeheer als beheerder van het Waalbos helpen bij het beheer van het bos door het uitvoeren van snoeiwerkzaamheden, maaiwerkzaamheden en andere onderhoudswerkzaamheden.

1.4 Werkzaamheden

De werkzaamheden van de werkgroep richten zich vooral op:

Verwijderen op wilgenopschot

Verwijderen van elzenopschot

Planten en snoeien van fruitbomen

Dunnen van beplantingsvakken

Maaien, hooien en afvoeren van bramen en gras

Knotten van knotwilgen

Trekken van distels, zuring en jacobskruiskruid

Zwerfvuil opruimen

Controleren wildroosters en hekwerken

Repareren hekwerken

Maaien rond banken en palen

Schoonmaken banken

Zwerfvuil verwijderen

Opkronen van bomen en vormsnoei

Maken en onderhoud van kabouterpad, vogelkijkschermen, ijsvogelwand, oeverwaluwand, torenvalkkasten, ooievaarspaal, informatieborden, insectenhotels en wilgenhut en wilgentunnel.

2 Organisatie

2.1 Vrijwilligerscoördinator

Aan een werkdag nemen maximaal 25 personen deel. Er wordt ongeveer 25x per jaar gewerkt. Deels op vrijdag en deels op zaterdag. We nemen deel aan NL Doet

en de burendag van het Oranjefonds, de landelijke natuurwerkdag en daarnaast nog 22 andere vrijdagen en zaterdagen. Tevens wordt de mogelijkheid geboden aan groepen (scholieren, ambtenaren, Rotary, etc.) om aan de slag te gaan.

De taken voor deze vrijwilligerscoördinator zijn:

- Algemeen contactpersoon
- Onderhoud contact met de Groene Motor Zuid-Holland
- Onderhoud met particuliere eigenaren en Staatsbosbeheer
- Lenen gereedschap (handgereedschap)
- Contactpersoon Natuurwerkdag en Opschoon dag
- Maken van een jaarlijks Arboplan incl. een risico-inventarisatie;
- Het verzorgen van veiligheidsinstructies (zakgidsen, Arbo-checkbladen);
- Zorgen dat de juiste opleidingen gevolgd zijn en worden bij gebruik van bepaald apparatuur.

Deelnemerslijst: Er is een lijst beschikbaar van alle deelnemers. Op deze lijst staan de namen, emailadressen en telefoonnummers.

2.2 Natuurwerkdag coördinator

De natuurwerkdag coördinator neemt de volgende taken voor zijn rekening:

- Het verzorgen van PBM's;
- Zorgt ervoor dat een verbandtrommel op de werkplek aanwezig is en vult deze aan;
- Tijdens de werkzaamheden toezichthouden op de naleving van "Veilig werken";
- Registreren en melden van (bijna)ongelukken en een analyse van eventuele knelpunten;
- Bij afwezigheid van de vaste natuurwerkdag coördinator nemen de begeleiders natuurwerkdagen zijn taken waar. Er is altijd een natuurwerkdag coördinator aanwezig bij de werkdagen.

2.3 Onderhoudscommissie

De onderhoudscommissie neemt de volgende taken voor zijn rekening:

- Zorgt voor het in goede staat houden van het gereedschap;
- Zorgt dat alle apparatuur tijdig gekeurd wordt;
- Zorgt dat noodzakelijke PBM's bij apparatuur (zoals helmen) tijdig vervangen dan wel gekeurd worden.

2.4 Planning

Voor de start van het nieuwe seizoen wordt het activiteitenprogramma door het bestuur besproken en vastgelegd. In dit activiteitenprogramma is een werkrooster opgenomen waarin staat aangegeven: data, de werklocaties, de contactpersonen voor de specifieke werkdag en evt. vervangers;

Door de vrijwilligerscoördinator worden vervolgens afspraken gemaakt met de terreineigenaar over de werkzaamheden.

- Alle leden wordt het werkrooster per email toegestuurd.
- De terreineigenaar wordt ook per email geïnformeerd. Indien noodzakelijk vindt vooraf een terreinbezoek door terreineigenaar en natuurwerkdag-coördinator om de noodzakelijke werkzaamheden gezamenlijk te bespreken.

3 Risico-inventarisatie RI&E (bijlage 11)

De voornaamste risico's zijn:

- Onervarenheid van nieuwe medewerkers;
 - De vrijwilligers lopen het risico te worden geraakt door vallend hout;
 - Gevaar voor uit de boom vallen;
 - Uitglijden en vallen;
 - Van een ladder vallen;
 - Steken van insecten en teken;
 - Fysieke belasting vrijwilligers;
 - Afgeleid worden tijdens risicovolle werkzaamheden;
 - In de sloot vallen/glijden;
 - Werken langs openbare weg of fietspad;
 - Werken met slag gereedschap, (stok)zagen, (stok)snoeischaars, zeisen, bosmaaier, kettingzaag, maaimachine, bandhooimachine, frees en trekker;
- In hoofdstuk 4 en 5 is uitgewerkt welke maatregelen de werkgroep zal nemen of inmiddels heeft genomen om de risico's te beperken en beheersbaar te maken.

4 Begeleiding en toezicht tijdens werkzaamheden

- Werkplek

De natuurwerkdagcoördinator verdeelt de werkzaamheden zoals deze zijn afgesproken met de terreineigenaar over de deelnemers. Bij een grote groep wordt een coördinator per groepje aangewezen.

De natuurwerkdagcoördinator houdt bij verdeling van de werkzaamheden rekening met:

- Fysieke gesteldheid van de deelnemers, waarbij hij zwaar werk alleen door hiervoor capabele personen laat verrichten;
- Rouleren van werkzaamheden;
- Het overzichtelijk inrichten van de werkplek, zodat de deelnemers elkaar niet in de weg lopen en niet het risico lopen te worden getroffen door vallend hout;
- Dat er altijd minimaal twee mensen aan het werk zijn op dezelfde plek.

Het werken met mechanische apparatuur gebeurt bij voorkeur op aparte werkdagen. Indien er toch gelijktijdig met handapparatuur en mechanische apparatuur wordt gewerkt dat wordt ervoor gezorgd dat de mensen met de mechanische apparatuur op een andere plaats werken als de mensen zonder mechanische apparatuur.

- Het werken met de motorkettingzaag wordt alleen gedaan door ervaren personen, die in het bezit zijn van een geldig certificaat motorkettingzagen;
- Het werken met een bosmaaier wordt alleen gedaan door ervaren personen, die in het bezit zijn van een certificaat bosmaaien;
- Het werken met maaimachine, bandhooimachine, frees of trekker wordt alleen gedaan door ervaren personen;
- Bij het werken met bosmaaier en kettingzaag wordt er onderling voldoende afstand gehouden;
- Indien mechanische apparatuur hapert of blokkeert, wordt de apparatuur eerst afgezet voordat het probleem wordt onderzocht en opgelost;

- Bij het werken met de maaimachine, bandhooimachine, frees of trekker wordt niet aan de machine gewerkt zolang hij aan staat. Als er iets aan is, moet de machine ook eerst afgekoeld zijn (risico op brandwonden);
- Er wordt niet alleen gewerkt;

- Rustperiodes

Er worden regelmatig pauzes gehouden, te weten om 10.30 uur en om 12.30 een half uur. Meestal wordt gewerkt van 9.00-13.30 uur eindigend met een lunch.

- Registratie

Op elke werkdag wordt een presentielijst (bijlage 5) bijgehouden.

- Arbo

De natuurwerkdagcoördinator:

- Controleert dat de deelnemers veilig werken en de PBM's gebruiken;
- Controleert bij werkzaamheden aan een openbare weg of er voldoende verkeersmaatregelen zijn aangebracht;
- Controleert of het materieel in goede staat verkeert en neemt materieel dat gebreken vertoont in;
- Zorgt ervoor dat de verbandtrommel aanwezig en compleet is.

- Afspraken met de terreineigenaar

De vrijwilligerscoördinator en de natuurwerkdag coördinatoren geven het werkrooster door aan de terreineigenaar en maken afspraken over de te verrichten werkzaamheden en afspraken over opslag/afvoer snoeihout.

- Voorbereiding werkdag

Een week voor de werkdag stuurt de natuurwerkdag coördinator een herinnering aan de vrijwilligers over de werkdag. Indien nodig wordt contact opgenomen met de terreineigenaar over de werkzaamheden. De coördinator zorgt ervoor dat het gereedschap op de werklocatie aanwezig is en zorgt voor dat er koffie, thee en lunch aanwezig is.

- Toezicht tijdens de werkzaamheden

De natuurwerkdag coördinator houdt toezicht op de werkzaamheden en controleert of de afgesproken werkzaamheden worden verricht en houdt toezicht op de naleving van de veiligheid. Indien er wordt opgesplitst in groepjes dan let de groepscoördinator op de veiligheid.

- Wat te doen als er wordt afgeweken van de instructies?

Bij afwijking van de veiligheidsinstructies beslist de natuurwerkdag coördinator of zijn vervanger in overleg met de begeleider(s) natuurwerkdag of het verantwoord is hiervan af te wijken.

- Speciale aandacht voor jongeren en onervaren vrijwilligers

Jongeren en onervaren vrijwilligers worden begeleid door een door de contactpersoon aan te wijzen ervaren vrijwilliger. Vooraf worden zij door natuurwerkdag coördinator en of begeleider natuurwerkdag geïnstrueerd over veilig werken.

- In het geval dat er wordt samengewerkt met een school ten behoeve van een opleiding worden vooraf duidelijke afspraken gemaakt wie verantwoordelijk is voor de veiligheid tijdens de werkzaamheden

- Wie zijn bevoegd om specifieke werkzaamheden uit te voeren

Dit betreft het werken met de motorkettingzaag door: [REDACTED]

- Wie zijn bevoegd om specifieke werkzaamheden uit te voeren.

Dit betreft het werken met de bosmaaier, nl. Ab le Noble, Jan Leijenhorst, Laurens van 't Hoff en Wim van Steensel.

Naam	Certificaat	Gehaald op	Geldig tot
[REDACTED]	Kettingzaag	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	Bosmaaier	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	Bosmaaier	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	Kettingzaag	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	Kettingzaag	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	Bosmaaier	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	Kettingzaag	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	Bosmaaier	[REDACTED]	[REDACTED]

Het certificaat voor bosmaaien en kettingzagen is 3 jaar geldig.

5 Specifieke eisen bosmaaien en kettingzagen

5.1 Bosmaaien

Bij het bosmaaien gelden een aantal specifieke veiligheidseisen die hier voor de volledigheid kort opgesomd worden. Volledige informatie is te vinden in de arbobladen.

- Bij bosmaaien wordt een veiligheidsafstand van minimaal 15m aangehouden. Indien er een hakselmes gebruikt wordt, wordt een veiligheidszone van minimaal 30m afstand aangehouden;
- De persoon die met de bosmaaier werkt moet geschoold zijn en minimaal 18 jaar;
- De voorgeschreven PBM's dienen gebruikt te worden;
- De stopknop moet onder handbereik zitten;
- De uitlaatgassen moeten van de persoon afgeblazen worden;
- Warme onderdelen dienen goed afgeschermd te zijn;
- De bosmaaier, de PBM's en het garnituur dienen CE-gecertificeerd te zijn;
- Er dient gebruik te worden gemaakt van gehoorbescherming, gelaatbescherming en handbescherming;
- Bij gebruik van een zaagblad is een speciale bosmaaibroek verplicht;
- De helm mag maximaal 5 jaar oud zijn of de UV-indicator mag niet wit zijn;
- Er moet regelmatig aandacht geschonken worden aan het luchtfilter, het vetniveau van het tandwielhuis, het koelsysteem, de antivibratierubbers en het starterkoord;

- Het tanken dient plaats te vinden op minimaal 3m afstand van de plek waar de machines gestart worden;
- Voorafgaand controleren of het juiste maaigarnituur gebruikt wordt, of het starterskoord niet versleten is, of de machine niet lekt, de handgrepen vrij zijn van vuil en vet, de juiste beschermkap gemonteerd is, het maaigarnituur goed gemonteerd is, het snijgereedschap scherp genoeg is, het maaigarnituur niet meedraait, het vetniveau in het tandwielhuis, de gashendel en de stopknop goed werken, de borgmoer voldoende waarborgt en het draagstel goed is afgesteld.
- Er dient altijd een EHBO-trommel aanwezig te zijn;
- Langs wegen gebruik maken van signaalkleding.

5.2 Kettingzagen

Bij het kettingzagen gelden een aantal specifieke veiligheidseisen die hier voor de volledigheid kort opgesomd worden. Volledige informatie is te vinden in de arbobladen.

- Zorg dat de medewerkers zijn geschoold in de noodzakelijke werktechnieken en vaardigheden. Zorg dat medewerkers de juiste kennis hebben van de hulpmiddelen die de veiligheid verhogen;
- Zorg altijd voor het juiste type zaag. Deze moet zijn afgestemd op de werkzaamheden;
- Zorg altijd voor minimaal twee mensen op de werkplek;
- Werk op een veilige afstand van elkaar. Kom als er wordt samengewerkt niet binnen een cirkel van ongeveer 1,5 meter rondom de draaiende ketting;
- Houd de werkplek ruim en vrij van obstakels;
- Gebruik de voorgeschreven persoonlijke beschermingsmiddelen. Vervang defecte persoonlijke beschermingsmiddelen meteen;
- Zorg voor afwisseling en neem tijdig pauzes;
- Leen geen motorkettingzaag uit aan onbekende en onbevoegden;
- Werk met CE-gemarkeerde machines en apparaten, inclusief documentatie en gebruikshandleiding.
- Zorg dat de capaciteit van de motorkettingzaag passend is. Het vellen van zware bomen vraagt om een andere zaag dan licht snoeiwerk. Bij licht snoeiwerk is een zware zaag lichamelijk belastend en gevaarlijker.
- Zorg eventueel voor een vervangende motorkettingzaag op de werkplek. Dit voorkomt dat er wordt doorgewerkt met een zaag met gebreken.
- Maak vooraf een inschatting: staat het hout onder spanning of is het verrot? Is er sprake van extreme scheefstand?
- Neem maatregelen om te voorkomen dat verkeersdeelnemers of omstanders getroffen worden door vallend hout. Houd ook rekening met andere objecten, zoals bebouwing en bovengrondse leidingen. En houd rekening met de weersomstandigheden;
- Zorg dat de gebruikershandleiding en de documentatie van de motorkettingzaag toegankelijk zijn voor de gebruiker;
- Onderhoud de motorkettingzaag goed;
- Zorg dat de zaagketting correct is geslepen;
- Verplicht: Draag een veiligheidshelm, zaagschoenen of zaaglaarzen, werkhandschoenen en een zaagbroek of zaagoverall, Gebruik gehoorbescherming, Gebruik oog- of gelaatsbescherming; Indien nodig: Signaalkleding

- Vervang defecte of verouderde persoonlijke beschermingsmiddelen.

5.3 Op een ladder werken

Bij het werken op een ladder gelden een aantal specifieke veiligheidseisen die hier voor de volledigheid kort opgesomd worden. Volledige informatie is te vinden in de arbobladen.

- Werk bij klimwerkzaamheden altijd met minimaal twee klimmers zodat direct hulp geboden kan worden aan in nood verkerende collega's in de boom;
- Werk niet met de motorkettingzaag op een ladder;
- Houd de werkplek vrij zodat personen niet getroffen kunnen worden door vallende voorwerpen;
- Houd bij het toewijzen van werkzaamheden rekening met de lichamelijke belastbaarheid van de werknemer, zorg voor afwisselend werk en rouleer;
- Zorg voor goede communicatiemiddelen op de werkplek;
- Bij (extreme) weersomstandigheden worden er geen werkzaamheden op hoogte verricht: zoals sterke wind (windkracht 6 of meer), regen, sneeuw, hagel, ijzel, rijp, mist, onweer, hitte en kou;
- Zorg dat de ladder op een stevige ondergrond staat en stevig staat; er kan gebruik gemaakt worden van planken om de ondergrond te verstevigen.

5.4 Werken met de trekker en bandhooimachine

Voor het werken met de trekker en de bandhooimachine is in ieder geval een rijbewijs nodig. Bij het werken met de trekker en de hooibandmachine wordt gelet op:

- Er wordt rekening gehouden met mensen die in de buurt van de trekker lopen (vrijwilligers, bezoekers Waalbos);
- Bij onderhoud of blokkades wordt de trekker afgezet;
- Bij aankoppelen aanhangende apparatuur wordt de trekker afgezet;
- Aankoppelen van aanhangende apparatuur met minimaal 2 personen uitvoeren;
- Er wordt met de trekker zoveel mogelijk over vlak terrein gereden;

5.5 Maaimachine

Bij het werken met de maaimachine gelden ook een paar specifieke eisen. Bij het werken met de maaimachine wordt gelet op:

- Er wordt met de maaimachine zoveel mogelijk over vlak terrein gereden;
- Bij het werken met de machine wordt rekening gehouden met aanwezige bezoekers met honden en met vrijwilligers;
- Bij verwijderen van gras uit de machine wordt de machine afgezet;
- Bij werken aan de machine wordt de machine uitgezet en wordt gelet op de warme onderdelen van de motor.

6 Instructie, scholing en cursussen

6.1 Veiligheidsinstructies

- Arbo

Op de werklocatie wordt aan de hand van de "Arbo-checklist" en de "Zakgids veilig vrijwilligerswerk" door de Arbo-coördinator instructie gegeven. Het accent van de

instructie ligt op veilig werken, het gebruik van het materiaal en de PBM's welke verplicht zijn bij het werken.

- Gereedschap

Nieuwe en onervaren vrijwilligers worden door de natuurwerkdag coördinator en ervaren vrijwilligers geïnstrueerd in het hanteren van slaggereedschap/zagen/snoeischaren.

6.2 Verplichte scholing

Voor de werkzaamheden is verplichte scholing nodig voor:

- EHBO en veilig werken voor vrijwilligers.

Er is een EHBO-tas aanwezig tijdens de werkzaamheden. Bij voorkeur is er ook een EHBO'er aanwezig tijdens de werkzaamheden.

6.3 Informatiebijeenkomsten

Een vertegenwoordiger van de werkgroep neemt indien mogelijk deel aan de jaarlijkse informatieavond van de Groene Motor Zuid-Holland.

6.4 Cursussen

Door de Groene Motor worden cursussen georganiseerd. Er wordt jaarlijks een lijst met te volgen cursussen aangeboden. Door de vrijwilligerscoördinator van de groep wordt dit cursusaanbod aan de vrijwilligers kenbaar gemaakt.

7 Onderhoud en keuring van materiaal, gereedschappen en PBM's

7.1 Wie is verantwoordelijk voor het onderhoud, opslag en vervanging

De eigen gereedschappen worden onderhouden door de onderhoudscommissie. De gereedschappen die worden geleend bij de Groene Motor worden onderhouden door de Groene Motor. Door de coördinator wordt bij ontvangst van de geleende materialen gelet op de staat van onderhoud. De mechanische apparatuur wordt onderhouden door de leverancier.

Materiaal:	Aandachtspunten:
Ladders	Beschadigingen
Zagen	Voldoende scherpe zaagtanden, beschadiging handvaten
Hiepen	Voldoende scherp, beschadiging handvat
Snoeischaren	Voldoende scherp, beschadiging
Zeisen	Voldoende scherp, beschadiging
Bosmaaier	Jaarlijks gekeurd, voorzien van keuringsbewijs
Motorkettingzaag	Zaagtanden ketting voldoende scherp, speling ketting en diversen volgens het bijbehorende instructieboekje.
Veiligheidshelmen	Tijdige vervanging, gaan maximaal .. jaar mee
Bandhooimachine	Letten op beschadiging en bevestigingspunt
Trekker	Jaarlijks gekeurd
Maaibalk	Schoonmaken na gebruik, regelmatig onderhoud uitvoeren;
Aanhangwagen	Regelmatig controleren
EHBO tas	Aanvulling en controle materialen

7.2 Welke werkzaamheden worden uitgevoerd m.b.t. onderhoud

- Jaarlijks

De zagen, hiepen en snoei-takkenscharen en de ladders worden jaarlijks nagekeken en onderhouden (geslepen/gerepareerd).

- Na elke werkdag

Aan het eind van de werkdag wordt het gereedschap geteld m.b.v. de materiaal-/gereedschappenlijst en gecontroleerd op gebreken door de groepscoördinator. Indien gebreken worden geconstateerd worden deze gereedschappen niet meer gebruikt.

Na een werkdag worden machines en gereedschap schoongemaakt

- Regelmatig

Controleren en onderhouden van machines en apparatuur

8 Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's)

8.1 Verplicht te gebruiken PBM's

Alle vrijwilligers moeten de volgende PBM's gebruiken:

- Stevig schoeisel of laarzen;
- Werkhandschoenen.

Bij gebruik kettingzaag of bosmaaier de PBM's die daarbij gebruikt behoren te worden.

De vrijwilligers die met de motorkettingzaag of bosmaaier werken moeten de volgende PBM's gebruiken:

- Veiligheidshelm met gelaatsbescherming;
- Gehoorbescherming;
- Veiligheidsbroek;
- Veiligheidsschoeisel.

De vrijwilligers die de motorkettingzager bijstaan moeten de volgende PBM's gebruiken:

- Veiligheidshelm;
- Gehoorbescherming.

De vrijwilligers die met de bosmaaier werken moeten de volgende PBM's gebruiken:

- Veiligheidshelm met gelaatsbescherming;
- Gehoorbescherming;

8.2 Instructie over het gebruik van PBM's

De natuurwerkdag coördinator vertelt op de werkplek welke PBM's de vrijwilligers moeten gebruiken bij welke werkzaamheden.

8.3 Aanschaf, onderhoud en vervanging van PBM's

Alle vrijwilligers zorgen zelf voor schoeisel. De werkgroep zorgt voor werkhandschoenen. De natuurwerkdag coördinator ziet erop toe dat deze geschikt en veilig zijn voor de werkzaamheden.

8.4 EHBO toevoegen

9 Registratie

- Aanwezigheid

Door de 1ste man wordt tijdens iedere werkdag op de presentatielijst alle namen van de aanwezige vrijwilligers geregistreerd (bijlage 5)

- Verslag werkdag

Door de natuurwerkdag coördinator wordt het formulier “verslag werkdag” ingevuld (bijlage 10), hierin worden eventuele knelpunten (werkplek, onderkomen, materiaal, terreingesteldheid enz.) opgenomen.

10 Arbo evaluatie

Door de natuurwerkdag coördinator wordt i.s.m. de vrijwilligerscoördinator een evaluatie gemaakt van de werkzaamheden incl. arbozaken over het afgelopen seizoen.

11 Melding (bijna)ongevallen

In geval een vrijwilliger een ernstig ongeval overkomt wordt direct door de natuurwerkdagcoördinator (of zijn vervanger) een hulpverlenende instantie ingeschakeld (telefoonnummer 112) en wordt contact opgenomen met het thuisfront van de betrokkenen (lijst met deelnemers incl. telefoonnummers). Er is een verbandtrommel en een EHBO-er aanwezig voor eerste hulp.

Ongevallen worden door de natuurwerkdagcoördinator binnen 24 uur door middel van het “Ongevallen formulier” (bijlage 8) doorgegeven aan de Groene Motor Zuid-Holland. Bij een ernstig ongeval meldt de coördinator dit aan de Arbeidsinspectie. Bijna ongevallen worden door de coördinator en of zijn vervanger binnen 1 week door middel van het “Ongevallenformulier 2” (bijlage 9) doorgegeven aan de Groene Motor Zuid-Holland.

12 Overzicht handboeken en bijlagen

12.1 Handboeken

Handboek “Arbo in het Nederlandse landschap”, in bezit natuurwerkdagcoördinator
Zakgids “Veilig vrijwilligerswerk”.

12.2 Bijlagen

Bijlage 1: Ledenlijst

Bijlage 2: Adressenlijst werklocaties en eigenaren

Bijlage 3: Lijst van materiaal en gereedschappen

Bijlage 4: werkrooster

Bijlage 5: presentielijst
Bijlage 6: takenlijst
Bijlage 7: Routebeschrijvingen naar ziekenhuizen
Bijlage 8: ongevallenformulier 1
Bijlage 9: ongevallenformulier 2
Bijlage 10: verslag werkdag
Bijlage 11: Risico-inventarisatie
Bijlage 12: Arbo-evaluatie seizoen 2006-2007
Bijlage 13. Diverse Arbo informatiebladen

13 Adressen incl. telefoonnummers

13.1 Adressen vrijwilligers

De adressen van de vrijwilligers zijn opgenomen in bijlage 1.

13.2 Adressen diverse instanties

- De Groene Motor Zuid-Holland
Oude Delft 116, 2611CG Delft
info@landschapergoedzh.nl
Secretariaat Ellen Zwetsloot 015-2154386
degroenemotor@landschapergoedzh.nl
Coördinator Zuid-Holland zuid Wout van der Slikke 06-51922435,
w.vanderslikke@degroenemotorzh.nl
- Inspectie SZW
Postbus 90801
32509LV Den Haag
Ongeval melden 0800-5151

Bijlage 2: Adressen werklocaties

Gebied	Beheerder	Adres
velbos	Staatsbosbeheer	Munnikensteeg 15 Zwijndrecht
Donckse velden	Staatsbosbeheer	Benedenrijweg 463 Ridderkerk
Donckse velden	Staatsbosbeheer	Randweg Ridderkerk
Gorzengriend	ZHL	Haven 24 Ridderkerk
Rijsoordbos	Staatsbosbeheer	Rijksstraatweg 17 Ridderkerk
Sophiapolder	ZHL	Veersedijk HI Ambacht
Waalbos	Staatsbosbeheer	Waalweg 3 Rijsoord/Ridderkerk
Waalbos	Staatsbosbeheer	Langeweg 482 2995 BJ Heerjansdam/Rijsoord
Kooiwalbos	Staatsbosbeheer	Kooiwalweg Rotterdam
Plantsoen Donkerslootweg	Gemeente Ridderkerk	Donkerslootweg 3, 2984 AP Ridderkerk

Bijlage 3 : Materiaal- en gereedschappenlijst

Handgereedschap:		Aantal:
	Beugelzaag	10
	Snoeizaag	5
	Stokzagen	3
	Jirizaag	0
	Hiep	0
	Snoeischaar	15
	Takkenschaar	17
	Sloothaak met steel	0
Ladders:		
	Houten ladder (1-delig)	0
	Aluminium ladder (1-delig)	1
Motorkettingzagen:		0
	Motorkettingzaag	1
	Gereedschapsset (vijl, bougiesleutel en schroevendraaier)	1
	Motorketting (reserve)	1
	Benzinetank 5 ltr	1
	Tank mengsmering	1
	Fles kettingolie	1
Bosmaaier	Bosmaaier	1
	Bosmaaihelm	1
	Benzinetank	2
Handmaaimachine		
	Honda Handmaaimachine	1
Trekker	ISEKI trekker	1
Bandhooimachine		1
Aanhanger		1
PBM:		
	Veiligheidshelm (geel, met gehoorbescherming)	0
	Veiligheidshelm (wit, met gehoor- en gelaatsbescherming)	1
	Zaagpak	1
	Veiligheidsschoenen	0
Diversen:		
	Touw	1
	grondboor	1
	zeisen	3
	spaden	1
	Hark	8
	Magneet	0
	Verkeerspylonen	0
	Verbandtrommel	1
	Tas met handschoenen	1
	Picalateur	2
	Rol met vuilniszakken	1

Bijlage 5: Presentielijst

Datum:

	Voornaam	Achternaam	Aanwezig:
1	████	████	
2	████	████	
3	████	████	
4	████	████	
5	████	████	
6	██	████	
7	██	████	
8	████	████	
9	██	████	
10	████	████	
11	██	████	
12	████	██	
13	██	████	
14	████	████	
15	██	████	
16	██	████	
17	██	████	
18	████	██	
19	████	██	
20	████	████	
21	████	████	
22	████	████	
23	██	████	
24	██	████	
25	████	████	
26	████	████	
27	██	████	
28	██	████	
29	██	████	
30	██	████	
31	██	████	
32	██	██	
33	██	██	
34	██	████	
35	████	████	
36	████	████	
37	████	████	
38	████	████	
39	████	████	
40	██	████	
41	██	████	
42	████	████	
43	██	████	
44	██	████	
45	██	████	
46	██	████	
47	██	████	

Bijlage 6: Taken tijdens een werkdag

Taken voor de coördinator:

- Bij verhindering vervanger regelen
- gereedschap tellen
- Werkinstructie geven
- Begeleiders werkzaamheden aanwijzen

Taken EHBO-er:

- Zorgen voor verbandtrommel
- Afhandelen letsels

Bijlage 7 Routebeschrijvingen naar Ziekenhuizen

Maasstadziekenhuis
Maasstadweg 21
3079 DZ Rotterdam
010-2 911 911

Albert Schweitzer, locatie Jacobus
Langeweg 336
3331LZ Zwijndrecht
078 654 1111

Weekend/Feestdagen EN tussen 17:00 uur en 20:00 uur

Huisartsenpost Maasstadziekenhuis
010 - 2 909 888

Werkdagen tussen 08:00 uur en 17:00 uur

Eerst contact huisarts – daarna bezoek spoedeisende hulp Albert Schweitzer, locatie Jacobus te Zwijndrecht

Huisarts Rijsoord H. den Hartog – 0180 421297

Locatie Waalbos nabij Waalweg 3 (gps-coördinaat N. 51.8476 E .4.5958)
Dichtstbijzijnde ziekenhuis (weekend/avond): Maasstadziekenhuis, Maasstadweg 21, 3079DZ Rotterdam, 010-2911911

Routebeschrijving naar Maasstadziekenhuis – Vanaf Waalweg linksaf de Rijksstraatweg op, bij kruising Geerlaan, Lagendijk en Hoogzandweg rechtdoor, bij rotonde 1^e rechtsaf, dan 1^e rechtsaf naar Verlengde Voorweg, daar rechtsaf de Voorweg op, bij rotonde rechtsaf de Verenambachtweg op. Bij 1^e kruising rechtdoor en bij 2^e kruising rechtsaf de IJsselmondse Randweg op. Bij 1^e kruising met Schaapherderweg rechtdoor,. Bij rotonde rechtdoor. Bij kruising met Molgerdijk rechtdoor. De volgende kruising linksaf de Ammerstolstraat in. Bij rotonde rechtdoor voor eerstehulp post.

Dichtstbijzijnde ziekenhuis (werkdagen): Albert Schweitzer Ziekenhuis locatie Jacobus, Langeweg 336, 3331LZ Zwijndrecht 078-6541111

Routebeschrijving naar Albert Schweitzer ziekenhuis

Via Rijksstraatweg richting Zwijndrecht rijden; bij 1e stoplicht rechtdoor; over viaduct A16; bij 2e stoplicht rechtsaf; dan eerste weg rechtsaf en meteen eerste weer rechtsaf naar EHBO.

Routebeschrijving naar werklocatie:

Naast Waalweg 3 de parkeerplaats oprijden en aan het eind van de parking de polder inlopen.

Locatie Waalbos nabij Langeweg (boomgaard)

Gps-coördinaat N. 51,8443 E. 4,5783 (slagboom Parkeerterrain)
Dichtstbijzijnde ziekenhuis (weekend/avond): Maasstadziekenhuis, Maasstadweg 21, 3079DZ Rotterdam, 010-2911911

Routebeschrijving naar Maasstadziekenhuis – Vanaf Langeweg linksaf de Rijksstraatweg op, bij kruising met Achterambachtseweg, Rijsoordsestraat, Pruiwendijk, Linnenstraat, Mauritsweg, Geerlaan, Lagendijk en Hoogzandweg rechtdoor, bij rotonde 1^e rechtsaf, dan 1^e rechtsaf naar Verlengde Voorweg, daar rechtsaf de Voorweg op, bij rotonde

rechtsaf de Verenambachtweg op. Bij 1^e kruising rechtdoor en bij 2^e kruising rechtsaf de IJsselmondse Randweg op. Bij 1^e kruising met Schaapherderweg rechtdoor,. Bij rotonde rechtdoor. Bij kruising met Molgerdijk rechtdoor. De volgende kruising linksaf de Ammerstolstraat in. Bij rotonde rechtdoor voor eerstehulp post.

Dichtstbijzijnde ziekenhuis (werkdagen): Albert Schweitzer Ziekenhuis locatie Jacobus, Langeweg 336, 3331LZ Zwijndrecht 078-6541111

Routebeschrijving naar ziekenhuis

Via Langeweg richting Zwijndrecht rijden; eind Langeweg rechtsaf; bij 1e stoplicht rechtdoor; over viaduct A16; bij 2e stoplicht rechtsaf; dan eerste weg rechtsaf en meteen eerste weer rechtsaf naar EHBO.

Routebeschrijving naar werklocatie:

Naast Langeweg 482 de parkeerplaats oprijden en dan de polder inlopen.

Locatie Rijsoordbos (gps-coördinaat N. 51.8439 E. 4.6028)

Dichtstbijzijnde ziekenhuis (weekend/avond): Maasstadziekenhuis, Maasstadweg 21, 3079DZ Rotterdam, 010-2911911

Routebeschrijving naar Maasstadziekenhuis – Vanaf Waalweg linksaf de Rijksstraatweg op, bij kruising met Achterambachtseweg, Rijsoordsestraat, Pruiwendijk, Linnenstraat, Mauritsweg, Geerlaan, Lagendijk en Hoogzandweg rechtdoor, bij rotonde 1^e rechtsaf, dan 1^e rechtsaf naar Verlengde Voorweg, daar rechtsaf de Voorweg op, bij rotonde rechtsaf de Verenambachtweg op. Bij 1^e kruising rechtdoor en bij 2^e kruising rechtsaf de IJsselmondse Randweg op. Bij 1^e kruising met Schaapherderweg rechtdoor. Bij rotonde rechtdoor. Bij kruising met Molgerdijk rechtdoor. De volgende kruising linksaf de Ammerstolstraat in. Bij rotonde rechtdoor voor eerstehulp post.

Dichtstbijzijnde ziekenhuis (werkdagen): Albert Schweitzer Ziekenhuis locatie Jacobus, Langeweg 336, 3331LZ Zwijndrecht 078-6541111

Routebeschrijving naar Albert Schweitzer ziekenhuis

Via Rijksstraatweg richting Zwijndrecht rijden; bij 1e stoplicht rechtdoor; over viaduct A16; bij 2e stoplicht rechtsaf; dan eerste weg rechtsaf en meteen eerste weer rechtsaf naar EHBO.

Routebeschrijving naar werklocatie:

Tegenover Rijksstraatweg 15 en 17 de polder inlopen.

GPS Toegangsweg naar dierenpension – N. 51.8460 4.6037)

Locatie Gorzengriend (gps-coördinaat N. 51.8439 E. 4.6280)

Dichtstbijzijnde ziekenhuis: Maasstadziekenhuis, Maasstadweg 21, 3079DZ Rotterdam, 010-2911911

Routebeschrijving naar Maasstadziekenhuis:

Vanaf Havenweg linksaf de Gorzenweg op, daar de weg volgen tot aan het verkeerslicht. Daar rechtsaf. Bij volgende verkeerslicht linksaf naar Rotterdamseweg. Daarna 2e verkeerslicht linksaf de A38 opgaan. Rechtdoor gaan richting Europoort en Barendrecht; dan afslag Barendrecht nemen; aan het eind van de afslagbaan linksaf slaan de

IJsselmondse randweg op. Dan 2e verkeerslicht linksaf en borden Maasstadziekenhuis volgen.

Routebeschrijving naar werklocatie:

Bij restaurant Pegasus, haven 24 Ridderkerk, rechtdoor rijden het jachthaventerrein op. Achteraan rechtsaf gaan en daar naar beneden rijden het griend in.

Locatie Sophiapolder (gps-coördinaat N. 51.8378 E. 4.6589 thv Veersedijk 253)
Weekend/Feestdagen EN tussen 17:00 uur en 20:00 uur
Huisartsenpost Albert Schweitzer, locatie Dordtwijk
010 – 654 2600

Routebeschrijving naar Albert Schweitzer ziekenhuis locatie Dordtwijk

Op Veersedijk naar links. Door blijven rijden over de dijk, wordt Ringdijk. Einde Ringdijk rechtdoor op rotonde, bij volgende kruising linksaf Karel Doormanweg op. Bij rotonde linksaf Brugweg op, gaat over in Hugo de Grootlaan, Bij rotonde 1^e rechtsaf de Brouwersdijk op. Bij kruising met Krispijnseweg rechtsaf. Dan bij 1^e kruising linksaf de Laan der Verenigde Naties op. Onder N3 door en dan 2^e rechtsaf naar EHBO.

Werkdagen tussen 08:00 uur en 17:00 uur

Eerst contact huisarts – daarna bezoek spoedeisende hulp Albert Schweitzer, locatie Jacobus te Zwijndrecht

Huisarts Rijsoord H. den Hartog – 0180 421297

Dichtstbijzijnde ziekenhuis: Albert Schweitzer Ziekenhuis locatie Jacobus, Langeweg 336, 3331LZ Zwijndrecht 078-6541111

Routebeschrijving naar Albert Schweitzer ziekenhuis locatie Jacobus

Op Veersedijk naar links en eerste rechtsaf. Dan rechtdoor rijden richting Zwijndrecht rijden; bij 1e rotonde rechtdoor; bij verkeerslicht rechtdoor; dan eerste weg rechtsaf en meteen eerste weer rechtsaf naar EHBO.

Locatie Donkerslootweg (gps-coördinaat N51.52.05.7 E4.36.28.5)

Dichtstbijzijnde ziekenhuis: Maasstadziekenhuis, Maasstadweg 21, 3079DZ Rotterdam, 010-2911911

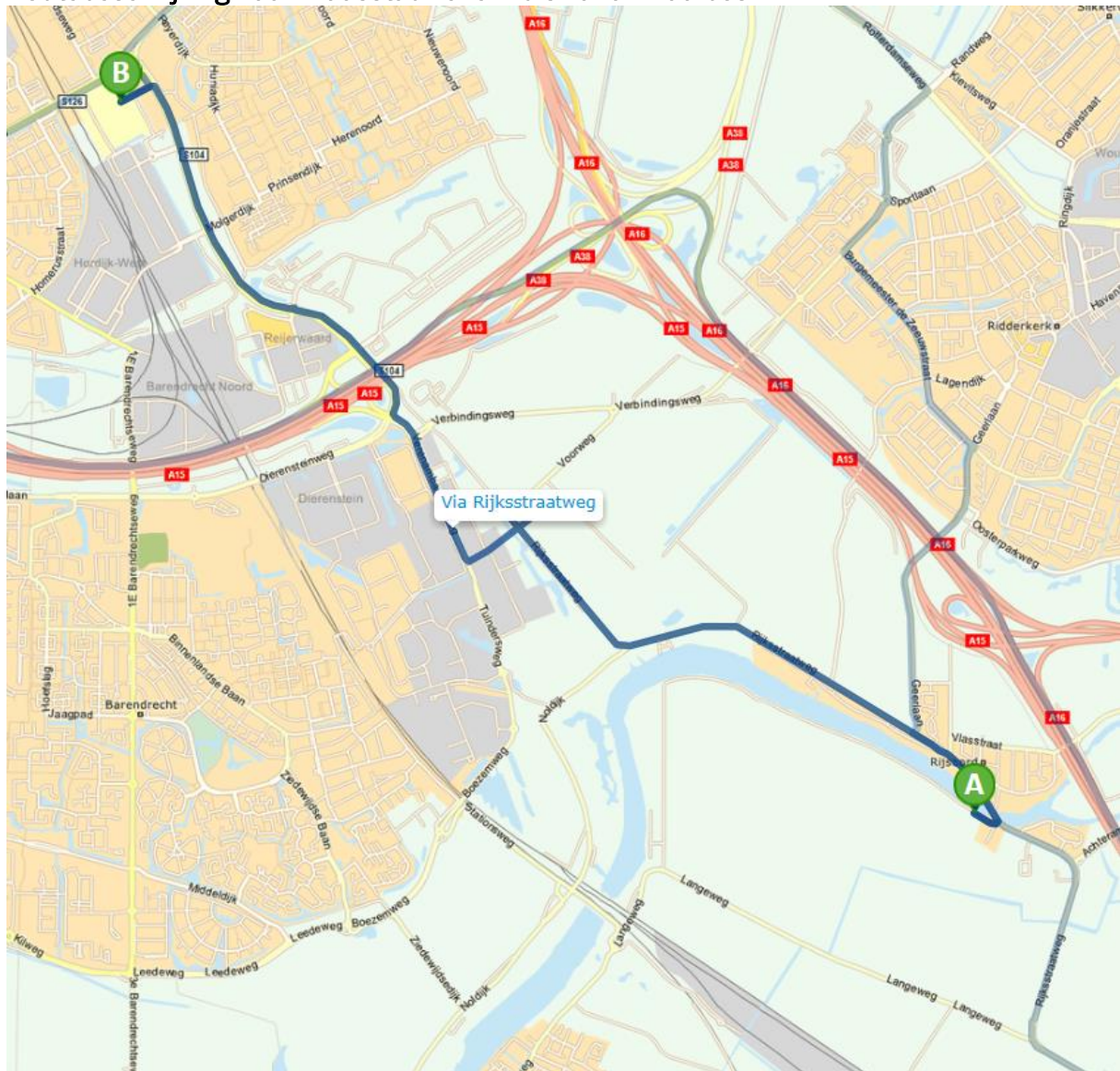
Routebeschrijving naar Maasstadziekenhuis:

Vanaf de Donkerslootweg naar de Rotterdamseweg rijden. Deze volgen tot aan A38/A15 en daar de snelweg richting Europoort op. Op A15 afrit Barendrecht nemen. Einde afrit linksaf richting Maasstad ziekenhuis. Vanaf daar borden richting Maasstad ziekenhuis volgen.

Routebeschrijving naar werklocatie:

Vanaf Rotterdamseweg naar Donkerslootweg. Daar werken we in de groenstrook naast het fietspad.

Routebeschrijving naar Maasstadziekenhuis vanaf Waalbos

Bijlage 8: Ongevallenformulier 1.

Blad 1 in te vullen door de coördinator van de werkgroep en binnen 24 uur te sturen naar de provinciale organisatie. In geval van een ernstig ongeval meldt de organisatie het ongeval bij de Arbeidsinspectie middels het standaard SDU-formulier

Gegevens getroffene

Naam ----- Nationaliteit -----
Adres ----- Geboortedatum -----
Plaats ----- Burgerlijke staat -----
Land ----- Telefoon -----
Werkgroep ----- Werkzaam sinds -----

Gegevens project

Project -----
Plaats -----
Provincie -----
Coördinator -----
Telefoon -----

Gegevens ongeval

Datum -----
Tijdstip -----
EHBO verleend door -----
Medische behandeling door -----
Ziekenhuisopname ja/nee -----
Naam -----
Adres -----
Materiële schade ja/nee -----
Geschat schadebedrag circa euro/f -----
Getuigen (voeg relevante verklaring toe)
1. Naam -----
Adres -----
2. Naam -----
Adres -----
Soort werk tijdens ongeval -----
Is er een andere organisatie bij betrokken? ja/nee -----
In welke zin betrokken -----

Bijlage 9: (Bijna) Ongevallenformulier 2

Blad 2 te verzorgen door de coördinator van de werkgroep en binnen een week te sturen naar provinciale organisatie.

Betreft (bijna-)ongeval d.d.
Project
Getroffene
Toedracht volgens getroffene

Oorzaken die volgens coördinator van de werkgroep hebben bijgedragen/geleid tot het (bijna)ongeval.

Omstandigheden

☐ Onvoldoende beveiligd gereedschap	☐ Onvoldoende beveiligde werklocatie
☐ Defect aan machine of installatie	☐ Onveilige constructie
☐ Gevaarlijke installatie/opstelling	☐ Onveilige kleding
☐ Gebrek aan orde en netheid	☐ Te veel omgevingslawaaï
☐	☐

Handeling

☐ Niet bevoegd tot bedienen	☐ Werk uitgevoerd zonder opdracht
☐ Uitschakelen van beveiliging	☐ Gebruik onjuist gereedschap
☐ Onveilig gebruik gereedschap	☐ Onveilig laden, stuwen, stapelen
☐ Innemen onveilige plaats/houding	☐ Werken op/aan gevaarlijke delen
☐ Afleiden, plagen, stoeien	☐ Geen gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen
☐	☐

Organisatie

☐ Onvoldoende instructie	☐ onvoldoende gekwalificeerd
☐ Niet voorzien in werkvoorbereiding	☐ Onjuiste werkmethode
☐ Onvoldoende onderhoud materieel	☐ Onjuiste planning werkzaamheden
☐ Incomplete vrijwilligersgroep	☐ Onvoldoende overleg/afstemming
☐ Incomplete materiaal/materieel	☐ Onjuiste afmeting/kwaliteit materiaal
☐ Onjuiste etikettering/verpakking	☐

Bijlage 10: Verslag werkdag

Verslag werkdag

Vrijwilligersgroep

Datum

Locatie

Aantal vrijwilligers

Aanwezig

.....

.....

.....

.....

Aantal gewerkte uren

Genoten gastvrijheid koffie/soep/toilet/hulp

.....

Uitgevoerde werkzaamheden

.....

.....

.....

Project gereed ja/nee

Project voorbereidingen goed/verbeteringen nodig

.....

.....

.....

Werkdag geëvalueerd 0 met vrijwilligers

0 met opdrachtgever/eigenaar

0 met Landschapsbeheer

.....

Bijlage 11: Risico-inventarisatie

Risico's	Weging R - factor	Maatregelen	Actie 2018-2019
Getroffen worden door vallend hout	R=2, 5x6x3=45 20<R<70 mogelijk risico, aandacht	- Organisatie werkplek - PBM (helm) - Instructie, werkoverleg	- is geregeld - vereist aandacht - is geregeld
Uit een boom vallen	R=2,5x6x7=105 70<R<160 wezenlijk risico, aandacht vereist	- Goedgekeurde ladder - Aanlijnen	- vereist aandacht - vereist aandacht
Fysieke belasting	R=2,5x6x3=45 20<R<70 mogelijk risico, aandacht	- Indeling vrijwilligers - Voldoende pauzes - Rouleren	- geregeld - geregeld - geregeld
Werken met de motorkettingzaag	R=2, 5x6x7=105 70<R<160 wezenlijk risico, aandacht vereist	- Door 2 vaste vrijwilligers die gecertificeerd zijn - Zaagploeg bestaat uit 2 ervaren vrijwilligers - PBM's (helm, gelaat en gehoorbescherming, handschoenen, schoeisel, zaagbroek) - Kennis van motorkettingzaag	- geregeld - geregeld - vereist aandacht - is geregeld
Werken met gereedschap	R=2,5x6x3=45 20<R<70 mogelijk risico, aandacht	- Instructie, werkoverleg - Begeleiding (nieuwe) onervaren vrijwilligers - Minderjarigen altijd onder begeleiding - Controle en onderhoud gereedschap - PBM's (handschoenen en schoeisel)	- is geregeld - is geregeld - is geregeld - vereist aandacht - is geregeld

Bijlage 12: Arbo-evaluatie

Bijlage 13. Diverse Arbo informatiebladen

Arbo in het Nederlandse landschap

Arbo infoblad 6. Veilig werken met ladder

Instructieblad 1 motorkettingzaag

Instructieblad 2 bosmaaier

Instructieblad 3 houtachtige begroeiingen

Instructieblad 4 knotten met motorkettingzaag

Instructieblad 5 knotten met handzaag

Instructieblad 6 snoeien hoogstamfruit

Instructieblad 7 nestkasten plaatsen

Veiligheidskaartje ronde hoekjes

Veilig knotten van bomen